

سرشناسه:	مظفری، آیت، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور:	راهبردهای بمبیرت / نویسنده آیت مظفری؛ تهیه کنند پژوهشکده تحقیقات اسلامی.
مشخصات نشر:	قم: انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری:	۱۲۸ ص
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶۰-۶۲۰-۰
وضعیت فهرست نویسی:	آی. آی. بی
موضوع:	خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -
موضوع:	خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -
	پیامها و سخنانش
شناسه افزوده:	پژوهشکده تحقیقات اسلامی
شناسه افزوده:	انتشارات زمزم هدایت
رده‌بندی کنگره:	DSR ۱۶۹۲/۲ ب ۶ ۱۳۸۹
رده‌بندی دیویی:	۹۵۵/۰۸۴۴
شماره کتابشناسی ملی:	۲۱۳۴۶۸۹

راهبردهای بصیرت

پژوهشکده تحقیقات اسلامی

www.ketab.ir

راهبردهای بصیرت

نویسنده: دکتر آیت مظفری • تهیه‌کننده: پژوهشکده
تحقیقات اسلامی • ویرایش: جواد احمدی •
صفحه‌آرا: علی نصیرمحمدی • چاپ: گنج معرفت •
نوبت چاپ: اول • تاریخ چاپ: زمستان ۱۳۸۹ •
شمارگان: ۲۵۰۰ • قیمت: ۱۸۰۰ تومان •
شابک: ۰ - ۰۶۷ - ۲۴۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قم، خ شهید فاطمی (دور شهر)، نبش فاطمی ۳، پلاک ۸۱
تلفکس: ۰۷۷۳۰۷۳۵ - ۰۲۵۱، همراه: ۰۹۱۲ ۲۵۳ ۲۸ ۸۷

صندوق پستی: ۳۷۱۸۵ - ۶۴۱ E.mail: tooba@ofogh.net

فهرست مطالب

مقدمه	۹
-------	---

فصل اول: کلیات و مباحث نظری

۱. تعریف بصیرت	۱۳
۲. مراتب بصیرت	۱۵
۱- ۲. بصیرت سطحی	۱۵
۲- ۲. بصیرت میانه	۱۵
۳- ۲. بصیرت عمیق	۱۶
۳. انواع بصیرت	۱۸
۱- ۳. بصیرت دینی	۱۸
۲- ۳. بصیرت سیاسی	۱۸
۳- ۳. بصیرت فرهنگی، اقتصادی و ...	۱۹
۴. نگاهی به مفهوم بصیرت در قرآن کریم	۱۹
یک. چشم سر یا چشم ظاهر	۲۲
دو. چشم درون	۲۳
سه. نور	۲۴
چهار. دلایل روشن، علم و آگاهی	۲۵

۲۶	پنج. یقین
۲۷	شش. خودآگاهی
۲۹	۵. بصیرت در روایات
۳۴	۶. بصیرت در سیره معصومان
۳۷	۷. عوامل بصیرت
۳۷	۱- ۷. تفکر
۳۸	۲- ۷. تدبیر در قرآن کریم
۳۹	۳- ۷. تقوا و اخلاص
۴۰	۴- ۷. ذکر خدا
۴۰	۵- ۷. همنشینی با علما
۴۰	۶- ۷. پیروی از ولایت
۴۲	۸. موانع بصیرت

فصل دوم: ضرورت و فایده بصیرت و پیامدهای فقدان آن

۴۷	۱. ضرورت و فایده بصیرت از دیدگاه مقام معظم رهبری
۴۸	یک. بصیرت عامل تبیین حقایق
۵۱	دو. بصیرت عامل شناخت حق از باطل
۵۲	سه. بصیرت عامل استقامت در راه حق و ولایت
۵۴	چهار. بصیرت عامل حل مشکلات
۵۵	پنج. بصیرت عامل دشمن شناسی
۵۷	۲. پیامدهای بی بهره‌گی از بصیرت از دیدگاه مقام معظم رهبری
۵۸	یک. حضور در جبهه باطل
۵۸	دو. فریب خوردن
۶۰	سه. زیان‌های فردی و اجتماعی
۶۱	چهار. کمک به دشمن

فصل سوم: مبانی بصیرت از دیدگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی

۶۵	۱. ایمان و تقوا
----	-----------------

۶۹	۲. قرآن کریم
۷۲	۳. آگاهی سیاسی
۷۶	۴. معنویت
۸۰	۵. ولایت‌مداری

فصل چهارم: راهبردهای بصیرت از دیدگاه مقام معظم رهبری

۸۹	۱. دوست‌شناسی و دشمن‌شناسی
۹۳	شناخت اهداف دشمن
۹۴	تهدیدشناسی
۹۵	شناخت راهکارهای دشمن
۹۵	۲. آشنایی با تاریخ
۹۸	۳. جریان‌شناسی
۱۰۹	۴. جبهه‌شناسی
۱۱۰	۵. قدرت تحلیل سیاسی
۱۱۴	۶. تکلیف‌شناسی
۱۱۶	۷. موقع‌شناسی
۱۱۹	۸. آینده‌شناسی
۱۲۳	جمع‌بندی
۱۲۷	فهرست منابع

فَنَنْ أُبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِي فَعَلِيهَا

پس هر کس بینا شود، به سود خود اوست
و هر کس کور بماند خود زیان کرده است.
(انعام: ۱۰۴)

مقدمه

از آموزه‌های مورد تأکید در ادبیات دینی ما، «بصیرت» است. در قرآن کریم واژه «بصیرت» و هم‌خانواده‌های آن - همچون بصیر، مبصر، ابصار، بصائر و مانند آنها - فراوان آمده است. رسول خدا ﷺ و ائمه اطهار  نیز در ضرورت کسب بصیرت سخن گفته‌اند. در کلام علمای صالح و رهبران انقلاب اسلامی نیز بر بینا شدن بسیار تأکید شده است. امام خمینی  در بیانات خود مردم را به بصیر شدن فرا خوانده است. حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای مدظله العالی، افزون بر توضیحات عمومی درباره کسب بصیرت، به گونه خاص بارها بر بصیرت سیاسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، به خصوص پاسداران انقلاب اسلامی، پافشاری کرده است. این همه تأکید و اصرار در قرآن، روایات، سخنان امام خمینی و به ویژه آیت الله العظمی خامنه‌ای، از اهمیت و نقش برجسته بصیرت در زندگی انسان حکایت دارد.

امام خمینی و رهبر معظم انقلاب اسلامی، با وجود این که بر بینا شدن و روشن بینی سیاسی نیروهای مسلح تأکید دارند، دخالت آنها در جریانات سیاسی و عضویت در احزاب سیاسی را بر نمی تابند. بنابراین برای نیروهای نظامی

کسب بصیرت سیاسی ضروری اما تحزب و ورود به احزاب سیاسی ممنوع است. روشن است که کسب آگاهی‌های سیاسی و درک پشت پرده حوادث، در دشمن‌شناسی بسیار نقش آفرین است. با بصیرت است که حضور به هنگام در صحنه برای پاسداری از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن - طبق وظیفه قانونی سپاه - میسر می‌شود.

این تبیین، جدا از روشنگری در ایام فتنه و گردبادهای سیاسی که شناخت حق از باطل مشکل می‌شود، می‌تواند در افزایش شناخت نیروهای مسلح و پاسداران، اتساع آنان و تقویت روحیه آنها در انجام وظایف قانونی و مأموریت‌ها مؤثر باشد و نیز در شناسایی جریان‌های خودی از غیر خودی و فتنه گر، موقع‌سناسی، تصمیم‌گیری صحیح و اقدام درست آنان به کار می‌آید. همچنین بر سیاست‌گذاری‌ها و برنامه ریزی‌های نیروهای مسلح تأثیر دارد.

نکته اساسی که باید به آن اشاره کرد، این است که با وجود اصرار فرمانده معظم کل قوا حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای و اهمیت بالای بصیرت، متنی که مبانی و راهبردهای بصیرت سیاسی را از دیدگاه معظم له تبیین کرده باشد - تا آنجا که مؤلف جست و جو کرده - در دست نیست. بر این اساس، پژوهشکده تحقیقات اسلامی سپاه بر آن شد که به روش توصیفی - تحلیلی کتابی در این زمینه به دست دهد.

برای پرداختن به بحث مبانی و راهبردها از دیدگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی، ضروری می‌نمود ابتدا به کلیات و مباحث نظری پرداخته شود، از این رو در فصل اول کتاب به تعریف بصیرت، مراتب و انواع آن و سپس مفهوم بصیرت در قرآن و روایات، همچنین سیره معصومان، عوامل و موانع بصیرت توجه شده است.

۱. یادآور می‌شویم که برخی منابع که نویسنده نیز از آنها در این کتاب بهره گرفته است مانند بصیرت نافذ، سیاست علوی، سیاست حسینی و برخی منابع دیگر، تنها به گردآوری بیانات مقام معظم رهبری پرداخته‌اند و به صورت توصیفی - تحلیلی اقدام نکرده‌اند.

فصل دوم به ضرورت و فایده‌های بصیرت سیاسی از دیدگاه مقام معظم رهبری، همچنین پیامدهای فقدان بصیرت از دیدگاه ایشان اختصاص یافته است.

فصل سوم به مبانی بصیرت سیاسی از دیدگاه معظم له پرداخته که طی آن به ایمان و تقوا، قرآن کریم، آگاهی‌های سیاسی، معنویت و ولایت‌مداری توجه شده است.

فصل چهارم به راهبردهای بصیرت سیاسی از دیدگاه رهبر معظم انقلاب اختصاص دارد. در این فصل، هشت راهبرد به قرار زیر بیان شده است:

۱. دوست‌شناسی و دشمن‌شناسی؛

۲. آشنایی با تاریخ؛

۳. جریان‌شناسی؛

۴. جبهه‌شناسی؛

۵. قدرت تحلیل سیاسی؛

۶. تکلیف‌شناسی؛

۷. موقع‌شناسی؛

۸. آینده‌شناسی.

در اینجا از نویسنده ارجمند این اثر و نیز همه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این نوشتار کوشیده‌اند، به ویژه ناظر محترم علمی جناب آقای دکتر احمد شفیعی تشکر می‌نمایم و موفقیت روزافزون این بزرگواران را از خداوند خواهانیم.

پژوهشکده تحقیقات اسلامی